

Alte Drucke

**Postylla Swatē || paměti M. Jana Husy|| Mučedlnijka
Božijho/na Euangelia || kteráž se čtau přes celý Rok.|| K nižto
přidané || gsau mnohé giné ...**

Hus, Jan

Nürnberg, 1563

VD16 ZV 27213

Na Den Swateho Martina Euangelium Swateho Mathause w Petmecytm
kapitole.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-148110

O regnū Rex / Iesv Chrifte, Tu devicto
mortis aculeo, credentibus aperuisti
regnū Swateho Martina. coelo. CCI. m.

Na Den Swateho Martina

Euangelium Swateho Mathausse
w Bětmechtmé Kapitole.

W Ten čas : Cílowěk geden gda na cestu / powolal
Služebníkúw swých / a rozdal jim statek swůg.
Mdal gednomu pět Hřiwen / druhému pak dvě / a třetí
mu gednu / každému podle možnosti geho / y odšel hned.
Odšel pak ten kterýž wzał pět hřiwen / a těžyl gými / y
žškal ginych pět. Těž y ten kterýž wzał dvě / žškal gi-
né dvě. Alle ten kterýž wzał gednu / odšed zakopal gi
w zemi / a skrýl Peníze Pána swého. Po mnohem
pak času přišel Pán Služebníkúw těch / y kladl počet
s nimi. Al přistaupiw ten kterýž byl pět Hřiwen wzał /
podal ginych pět Hřiwen / řka : Pane / pět Hřiwen dal
gšy mi / hle ginych pět hřiwen gými žškal gsem. Řekl
jemu Pán geho / bopomožy Služebnýče wěrný a do-
brý / že gšy nad málem byl wěrný / nad mnohem tebe b-
stanowým : Wegdiž w radost Pána twého. Přistau-
piw pak ten kterýž byl dvě Hřiwně wzał / řekl : Pane /
dvě Hřiwně gšy mi dal / hle gíně dvě gými žškal sem.
Řekl jemu Pán geho : Defugit Služebnýče dobrý
a wěrný / že gšy nad málem byl wěrný / nad mnohem te
be bstanowým : wegdiž w radost Pána twého. Přis-
taupiw potom y ten kterýž byl wzał gednu Hřiwnu /
řekl : Pane / wým že gšy ty Cílowěk okrutný / žnesš kde
gšy nerožšýwal / a žbýráš kde gšy nerožšypal / y boge se
tebe odšel gsem / a skrýl gsem Hřiwnu twau w Zemi.

I iij Gle

Kázání na Den

Gle teš máš což twého gest. Al odpowídage Pán ge
ho/ řekl gemu: Služebnýce zly a lenivy / wěděl gsy že
žnu kde gsem nerozšywal / a zbýram kde gsem nerozšy-
pal. Protož měl gsy ty Benýže mé dáti Peněžoměn-
cuom / a yá přýgda w žalbych což gest mého ps požit-
kem. Protož wezmětež od něho Hřiwnu / a dajte tomu
kterýž má deset Hřiwen. Neb každému kdož má bude
gemu dáno / a budeť dosti míti. Al tomu kterýž nemá /
y to což se zdá žeby měl / budeť od něho odgato. Al neby-
tečného Služebníka wvrztež do temnosty žewnu-
ných / tut bude pláč a sšřipený Zubuow.

Oto Euangelium Swatého Wachauffe
w xxv. kap. Al tu řeč mluwil gest Pán Krystus w Aue-
ry po Květne Wěděl / a den čtrvrtý pred swym Wmu-
čeným / a že gest podobenstwý kterežto zwlaště a naye-
wěchylý se na Duchowný Wladar / a potom na každé-
ho Křestiana / neb těm Duchowným Sprawcům wíce
swého Zbožý poručil a dal gest / nežli obecným Lidem. Al protož toto
Euangelium čte se na Swatého Martina / genž gest byl Kněz a Biskup
kterýžto toho Zbožý od Boha pugčeného neskryl gest / yakožto lenivy
Sluha. Ale težil gým k prospěchu swému y wšech Křestianuow.
Al w tomto Euangelium Pán Krystus / wypowěděl welikau odplatu /
kteražto bude dána Prelátu. Al težka pomsta potka Preláta nestateč-
ho / y každého Křestiana zleho / kterežto dary Božý zmřhá / a gým sobě
y swym Blížným neprospívá. Dñ o Prwním:

Čłowěk geden gda na cestu. Tuto slusý wědět / že Pán Kry-
stus slowe geden Čłowěk / proto / že od gednoho Čłowěka totýž Pan-
ny Marye possel gest / a porozen podle Čłowěčenstwý / a zwlaštěným a
neslychaným obyčgem / totýž / že Pannau saucý / počala a porodila / Pan-
nau zůstala. O tom Čłowěku dñ Prorok w Zialtaři: Zdali Syon čí /
Čłowěk a Čłowěk narodil se z něj / a on gý založil naywyššý. Ten
gda na cestu / powolal Sluh swých / neb se gest bral nayprwe z Ube w
žiwot Panny Marye na tento Swět / Swěta na Křiž / z Křiže do
Pešel / z Pešla na Swět / z Swěta do Ube. O tom geho gity dñ Pro-
rok w Zialtaři: Od naywyššyho Ube wygity geho / a potkaný geho
až do naywyššyho geho. Amž gest koby se škyl od horka geho. Al
wšak

wšak slusný wědět / že Pán Krystus podle Božství svého / yakožto
místa nezaměstná / též wšudy gest přítomně / mocně / a bytne / a protož
místa nemuž proměnit. Neb dý skrze Azay. Proroka / Nebe y Zemi
yá naplní ugi. Ale podle člowěčenství proměnil gť místo neb gť z toho
to Swěta šel do Nebe. A to dý Euangelium Swatého Jana w xij.
kap. Wěda Gežůs že přišla gest hodina geho / aby šel z tohoto Swě-
ta k Otci. A potom dý Krystus w Euangelium Swatého Jana w xvj.
kap. Gdu k tomu kdož mne gest poslal / a žádny z wás netýže mne / kam
gdu. A protož dý tuto Swatý Řehoř : Kdo gest tento Člowěk ge-
sto po hostýnu beře se / gedno Spasitel náš kterýžto w tom Těle / kte-
rýž gest přigal / odšel do Nebe. Neb Těla místo vlastně gest Země kte-
rýžto Tělo yakožto na Pant býwá weden / kdož skrze Wykupitele na-
šeho w Nebesých / gest vsazeno. A dý:

¶ Powolal Sluh svých / tu dý Mistr Gorra: totiž / wywed ge
w byt přirození. O tom dý Swatý Pawel k Řím: w iij. kap. Po-
woláwá těch kteréž negsá / yakožto ty kteréž gsá / Aneb powolal gest
Sluh svých / totiž / Apostoluow a Wcedlníkuow / aneb wšech Lidí po-
wolal / a dal jim Žboží swá newymluwná / yakož sa vmění / a ctnosti.
O tom dý Prorok w Zaltáři : Dale pak dý:

¶ A dal gednomu pět Hřiwen. Tu dý Gorra : Euangelium pate-
ry Hřiwny / to gest / Zlata / a Stříbra / Mědi / Železa / Olova / skrze něž
to rozumějí se darowé pateři dani Člowěku / totiž / Rozum / Wěle /
Pamět / Tělo / Duse. Aneb pět smyslůw zewnjtějších / kterýchžto Člo-
wěk má požíwati / k službě Boží a k swému spasení. Neb wida krásu /
množství / welikost / a pořad stwoření / aby poznal wšemohacy moc
Boží / mudořt / a dobrotu / A slyše slovo geho a přikázání / aby to za-
chowal / tomu srozuměl / a to učinil / a tak o ginych smyslech. A neb dal
gest Pán Bůh Člowěku moc / aby mohl dělati dobře. O tom psáno gť /
w j. Moryš: w ij. kap. Posadil Bůh Člowěka / gehož byl učinil w Řá-
gi rozkoře aby dělal / a stříhl geho. Ten dar Člowěk má obrátiti k swé-
mu dobrému / ku pohodlí swého Bližního / a k chwale Boží. O tom
dý Ekle: w ix. kap. Což koli muož tuka twá / snažně dělaj / neb ani dýlo /
ani rozum / ani mudořt bude w Petle / kam ty gdes.

¶ A poněwadž nižadne dýlo neprospýwá bez milosti Boží k
spasení / Buoh dal druhý dar / a druhau Hřiwnu / t. milost k dobře čine-
ní. O tom S. Pawel dý w j. Epistole Korinth: w xv. kap. Maywíj
ce zewšech dělaj sem ne yá / ale milost Boží semnu / a protož tento dar při-
rownán gť k Hřiwně Zlaté / yakožto dřewný dar / t. mocy přirównán
gť k Hřiwně Měděnné pro neporussýlost / a tento k Zlatu pro drahost.
Neb yakožto Zlato wšech y obohacuge / ošrafluge / těssý / a wzáctny činí
A yakožto Zlato no nemnohých býwá nalezeno / a dobře zachowano /
a welmi wáženo / též y milost Boží ošrafluge těssý a wzáctna činí člo-
l iij wěla

Kázání na Den

wěka k Pánu Bohu. O tom dŕí Swatý Pawel k Titowi w j. kapito:
Zgerwila se milost Spasitele nasseho Boha wssem Lidem včŕcŕcy nás/a-
bychom odeprauc se wssy nemilostiwosti/a swětstých žádosti/střizliwě
a sprawedliwě / y milostiwě žiwi byli na tomto swětě/čelagŕce blaho-
slaweně naděge/a přŕjchodu Pána welikého/a Spasitele nasseho Gezu
Krysta/kteryžto dal se gest sám za nás/aby nás wyřŕpil odewssy nepra-
wosti/a včimil nás Lid wzáctný sobě / a následowný dobrých skut-
kuow.

¶ A že milost Božská nemuože býti poznána/gebně skrze Slowo
Božŕí. A protož dal gest třetŕí dar / totiž/třetŕí dar Umění. A ten zna-
mená se skrze Hřŕwnu střŕbrnŕ. O tom dŕí Prorok w Zialtařŕ. Wy-
mluwŕy Božŕí/wŕmluwŕy čŕstě/Střŕbro ohněm zřŕstě. Adobře Slo-
wo Božŕí gest přŕrownáno k Střŕbru/neb yačožto Střŕbro gest blest
brčatŕy a zwučnŕy / tēž Slowo Božŕí. O tom Prorok dŕí w Zialtařŕ:
Po wssy Zemŕ wyssel gest zwuk gich / a po Kragich okřŕstku Země Slo-
wa gich/a yačožto bez Střŕbra Čŕlowěť / podle Swěta gest bŕdnŕy.
Tēž Duchowně Čŕlowěť bez Slowa Božŕího gest před Bohem zawr-
ženŕy. O tom dŕí Izayas w j. kap. Bynám byl Hospodin neostawil/
Semene/yačožto Sodoma bylbychom / a yačožto Gomorra podo-
bnŕybychom byli. Slyšte Slowo Knŕžata Sodomská / wssymapřŕgŕ
mayte Žakon Boha nasseho Lide Gomorssřŕ/čemu mi gest množstŕwŕ
Obětŕ wassých: Dŕí Hospodin: Pln sem zápalu Obětŕ wassých/a Be-
tanŕw/a tuku tučnŕých howad/a Krwe Telat / a Kozlŕw nerodil sem.
A Swatý Mathaus w r. kap. Kterŕž nepřŕgmau wás / anŕž wsslyšŕ
řečŕ wassých/wŕgdauce wybŕte prach na swědectwŕí gŕm. Wěrně pra-
wŕm wám/že lehčegi bude Zemŕ Sodomstŕých a Gomorstŕých / w Den
Saudnŕy/nežli tomu Městu / A yačožto Kupec genž nese s sebau po ce-
stě Zlato/aneb Střŕbro/nenŕ bezpečen žiwotem swŕm/ani statkem.

¶ Tēž kterŕž w milosti Božŕí prospŕwagŕ/a slowo Božŕí sprawe-
dliwě/a bez pochlebenstŕwŕ kážŕ/negsau gŕstŕ žiwoty swŕm/t. na tom-
to Swětě. Neb to gest napřed powědel Pán Krystus/a řka w Euan-
gelium Swatého Math: w r. kap. Posylam wás yačožto Owce v
prostřed Wlkŕw. Protož buďte opatrnŕ yačo hadowě/a sprostŕnŕ ya-
čožto Holubičŕy/zradŕť zagŕstě wás w Dněmŕch/a w Zborŕch swŕch
bičowati budau wás/a k Králuom y k Wladatřŕm wedeni budete / pro-
mne na swědectwŕí gŕm y Pohanuom. Ale že w milosti Božŕí/nŕžadnŕ
nemuož prospŕwati/ani Slowa Božŕího statečně kázati bez trpěliwo-
sti. Protož Pán Krystus přŕdal čtortŕy dar/anebo Hřŕwnu/totŕž/trpě-
liwost/yačožto bran k obránění. A ten znamenán gest skrze Hřŕwnu
železnau. O tom Prorok w Zialtařŕ dŕí: Sprawowati ge budeš w
Metle železně/aneb w Prutu železném. A dobře skrze železo znamená se
trpěliwost/neb yačožto odění obránuge Čŕlowěka od vrazu / tēž trpě-
liwost

liwost zbraňuje Člowěka odewsseho protiwensťwůj / A toť chce řoyť
důj w Euangelium Swatého Luk: w xxi. řap. Zrazowá ni budete od
Koděčůw a Bratrůw a Přibuzných / a smetj trápiti was budau / a bude
te w nenáwistj / wssim lidem pro gměno mé / a wlas z hlavy wassj ne-
zahyne.

¶ Protož kdo chce w milosti Božj prospěwati / a statečně aneb va-
žitečně slowo Božj slyseti a řazati / má mjeti trpěliwost do sebe / kteráž
to zbraňuje Člowěka odewsseho protiwensťwůj / a wzáctná činj člo-
wěka Bohu / a řrže to Korunu wezme Člowěk w Uebestřem Krá-
lowstwj. A to železné oděnj dáwá Spasytel / řka: w Euangelij 8°.
Lukasse w xxi. řap. W trpěliwosti wassj wlasti budete Duffeni wa-
ssym. O tom také důj S. Pawel k Řjžjma. w v. řap. Zarmutek dělá
trpěliwost / a trpěliwost zkusenj / a zkusenj naděgj / a naděge ne za-
hanbj / neb láska Božj rozlita gest w Srdcích nassých řrže Ducha
Swatého / kterýžto dan gest nám. A S. Jakub w i. řap. důj: Wssek u
radost měgte Bratrj / řoyť w pokušenj rozličná wpadnete / wědauce že
zkusenj wjry / wassj trpěliwost činj / a trpěliwost důjlo dokonale má / a
byssťe byli dokonali a celj / a na ničemž nedostatečnj. A w Knihách Ekle-
zyastjku w ij. řap. Wssek o což přiloženo přjgmj / a w bolesti řrř / a w
pokore twě trpěliwosti měg. Neb w ohni zkuseno býwá Zlato a řrř
bro / ale Lidě přjgimatedlnj w wybni wpořčenj. A že Zlato milosti Bo-
žj nemuž býti očistěno / řrže oheň zarmutku bez přjčiny Olowa / totiž
řratku tělesněh.

¶ Protož wydal Pán Krystus tělesný statek / t. žiwenj / a ten dobře
gest znamenán řrže Olowo. Neb yakožto Olowo gest naylacyněssj
a wssak potřebné mezy Losj aneb Kowj / Těž statek tělesný / mezy gi-
nymj wěcmi potřebnymj k žiwotu. O tom důj Jeremiaš w vj. řap.
Ztraweno gest darmo Olowo / rozpustitel rozpustil / neb gich Žbožj ne-
gsau ztrawena. Neb yakožto obaleno býwá Zlato Olowem / w wybni
aby Zlato bylo zachowáno. Těž řigesto sau w milosti Božj / magj mji
ti malau potřebicy tělesnau. O tom důj Apostol w j. Epistle Thimo-
teowi w vj. řap. Nic sme nepřinesli na tento Swět / aniž odnesli co mja-
žem / ale magjć pokrmy / a čjmbychť byli odjmi / měgme na tom dořti. Neb
yakožto řoyť na zkusenj Zlata / řdož přjčinj mnoho Olowa / nařazy Zla-
to a porussj. Těž řterjž lidě magj milost Božj / řoyť gim bude mnoho
Žbožj přidáno tělesněh / porussj a nařazy w nich milost Božj. O tom
důj Apostol w j. Epi. k Thim. w vj. řap. Řterjž chtěj Bohatj byti na
tomto Swětě / wpadnuť w pokušenj rozličná / a w osyblo řablowo / a
w řadosti mnohé a neřžitečné / řterěžto pohřizugj člowěka w zahynutj
a w zastracenj / neb Kořen wssěch zlych / t. řadostj gť lařomstwj gehoř-
to něřte

Kázání na Den

to některýž žádagýce poblandili glau od wýry a wysly sa se zlostem mno-
hým/Alle ty o Cžlowěče Božý/těch wěcy wtýkay/a následug sprawedi-
nosti//milosti/wýry/lásky/trpěliwosti//krotkosti. Dale pak dý:

¶ A ginému dwě/totíž/dobré/přirozené/a dobré z milosti přidane.
Yakožto Vmění/Mudrost/aneb Vřad nad Lidmi. A ginému gednu
totíž/přirozený/ neb toho gest wšem Lidem pugčil. O tom dý písma
w j. Mozyž: w v. kap. Widěl Bůh wsecky wěcy kterěž byl učinil/a
byli welmi dobré. A dale dý:

¶ Každému podle wlastnj mocy. Neb netoliko dary své dáwa
Pán Krystus podle své středrosti/ ale podle pochopnosti těch/gesttoť ge
přigýmagý/neb toť gest wlastnost dárce opatrného. Swatý Kžehoť.
Sřrže pět Hřiwon pět smyslůw zewnjtřnjch poznání znamená se.
A sřrže dwě Hřiwoně znamená se rozum/a wuole. A sřrže gednu sam
rozů gť znamenán. A wssak sluffy wědět/že nižadný nemůž sprawedi-
wě čýcy: Hřiwoný sem newzal/nemám z čeho počtu wydati. Neb ně-
který gest rozum k kázání wzal/některý obyžnost aneb hognost Zbožý/
a některý Kžemeslo vmý/a některý ač toho wseho nema/wssak má mý
sto v Bohatého totíž/ že gemu přislubuge/a tým se žiwý. A tito wssy-
dmi kterýžto neprávě těch wěcy požýwagý/budaut s leniwým slu-
bau zatraceni. A protož kdož má rozum k kázání/ten kaž/kdož má tě-
lesné Zbožý/chudým dobře čin/kdo vmý Kžemeslo/s tým se wěrně obý-
ray/kdož slaužý v Bohatého za chudé se přimlaway. A toť mýnj S.
Kžehoť w tom kázání. Dale dý Euangelium:

¶ A y hned bral se gest. Tu dý wýklad/ne můsta proměnitw/ale swo-
bodnau wůli gim dal/a moc činiti dobře y zle. O tom dý písma Eklezy:
w xv. kap. Bůh od počátku wstawil Cžlowěka/a ostawil geho w tu-
ce rady geho/a přidal Zápowedi/a přikázání swa/budešli chýti přiká-
zání zachowati/zachowagýť tē/a na wěky wýru libau činiti/přiložít
gest tobě Wodu a Oheň k kterémuž chceš postýť ruky twé/před Cžlo-
wěkem žiwot a smrt/dobře y zlé/což se zljubý gemu bude dano gemu.
Anebo yakož dý Mistr Gorra: Bral se gest/t. podle tělesenstwý do
Nebe wstaupil gest. Dale pak dý:

¶ A odšel kterýžto pět Hřiwon wzal byl. To odgitý znamená ob-
staupený od hřjchřw/a prospěch w dobrém. O tom dý Prorok w Zial
tati: Odstup od zleho a čin dobře. A ginde dý: Blahoslawený Muž
kterýžto neodšel/w radě nemilostiwých a na cestě hřjssných nestal/a
na skolicy marné neseděl. Ale w Zákoně Božým wuole geho/a w Zako-
ně geho bude přemyšlowati dnem y nocý. Swatý Jan Zlatovstý dý:
Z Hřiwoný poznání Krystowa dobyl sobě gedné sprawedlnosti gla do
bře žiw. A z Kněžstwý dobyl sobě druhé sprawedlnosti/snažně Cýr-
kew Božý zprawuge.

¶ Dale

Dále pak dñ: A dělal/ t. skutky zewnitřní dobře webl/ t. důla mi-
lošednostvů y gine čtosti/ otom w Přislowij w rñj. kap. Dusse dě-
lajících ztucnů. A w prvij. kap. Kdož děla Zemi swau nasycen bu-
de chleby/ ale kdož se taulá po prázdni/ naybláznivějšy gest.

Dále dñ Euangelium: A zýskal gest gíných pět/ t. skrze prospěch
w dobrém/ na sobě y na Blížních. Takť gest zýskal S. Pawel/ otom
w j. Epistole k Korynthum w r. kapitole dñ: Wsseč o wšem učině-
m/ abych wssečy zýskal. Swatý Jan Zlatovstý dñ: Gsaut ně-
který kterýžto ač wnitřních a Duchowních věcy proměňnauti nemo-
hau/ a wssat skrze vmysl dobrý/ včij práwě kterěž mohau/ a sami se od
tělesných chlipností/ od zemských věcy žádostij/ a od widaných věcy
rozkošy vystřihagů/ a gine od nich odlučgů.

Dále dñ: Těž kterýž y dvě wzal/ zýskal gine dvě/ to gest že pro-
spěch učinil/ netoliko sobě ale y swým blížním. Otom dñ Apostol w j.
Epistole k Koryntským w ix. kap. Rozmnožij Semě wasse/ y roz-
pořij Obilí spravedlnosti wassý. Swatý Řehoř dñ: Gsaut někte-
rý kterýžto jako dvěma Hřivnami gsauce obohacenij/ kterýžto ro-
zum a skutek přigali/ a kdož rozměňgce gíným lážij/ jako dwoena sobně
ztěženij zýsk přigimagij. Dale pak dñ:

A kterýž gednu wzal/ t. dar rozumu přirozeného/ a nebo dar w-
měnij/ Wsseč/ t. hnutijm přewraceně wuole/ wšopal w Zemi/ t. žáda-
ge zemských věcy/ y skryl Peníze Pána swého/ neb rozumu swého/ a
ni sobě ani gíným k prospěchu nepožijwal. Otom skrytý dñ Přislo-
wí w Knihách Ecclesiastici w ix. kap. Maudrost skrytá a Pollad newido-
mý/ který vžiteč w obem? Swatý Jan Zlatovstý prawij: Ten skry-
wš Hřivnu swau w Zemi/ kdož přigma dar Krystuow/ pohrda ži-
wotem duchowním/ a s činy zemskými a rozkošemi se obýragij/ skryl
ty w Těle swém/ a pečlivosťmi tohoto Swěta/ wdušyl wjry své dar.
Swatý Řehoř dñ: Hřivnu w Zemi skryti/ gest přigatý rozum zem-
ským věcem smýsyti/ zýsku duchowního nehledati/ a sroce od zemských
myslenij nřdy nepozdřihnauti. Ale dñ:

Po mnohém pak času/ t. potom času/ genž gest mezy na Uebe w
staupenijm/ a příchodem na Saud poslední/ Ueb to gsau prawili An-
gelé Apostoluom/ w čas geho na Uebe wstaupenij/ čkauce: Tento Ge-
žis genž gest pogat do Uebe od wás/ takť přigde jakožgste wideli ho/
wstupugijcyho na Uebe. Otom w Skutcích Apostolských w j. kapi.
psano stogij. A protož dñ:

Přislo P in Sluh těch/ nybrž wssého Stwočenij/ Oněmž dñ
Prorok w Zialtář: Bůh welitý/ Pán/ a Kral welitý nad wssemi Bo-
hy. Dale pak dñ: A položil gest počet s nými/ neb každému bude řeče-
no/ což gť řečeno onomu Starostě: Wydag počet z wladářstwj swého.

Tuto

Kázání na Den

Tutodij Swatý Řehoř: přečteme Swaté Euangelium / snažně nam znamenati welij / abychem my genž jsme wíce nežli jinij wzali od Stworitele Swěta / tūže byli sauzeni / neb když přibýwa daruow / počtowé daruow rostau. Protož tūm pokorněgšy / a k sauzení Bohu ma byti hotowěgšy / čim se zawazaněgšym spatřuge nad wydaným počtu. A wssat někteří gšan / kterážto ač gšan wíce přigali / wssat méně myslí o wydanij počtu. Wizmež milij / kterak těžký počet musíme z skutkuow hrůšných wydati / poněwadž y z slow prázdných musy se to stati. Jakož di sam Kryštus w Euangelium Swateho Mathausse w xij. kap. Prawým wam / že z každého slowa kterážto budau mluwiti lidé / wydadýt z něho počet w Den Soudný nayposledněgšy. Dale di:

¶ A přistaupiw / skrze dobré skutky ku Panu Bohu se přiblížiw / O tom di Swatý Jakub: Přiblížte se k Bohu / a přiblížýt se k wám. A Prorok w Zialtači: Přistupte k němu / a oswěceni budete / a twáře wasse nebudau zarmančeny. A di dále:

¶ Kterýž pět Hřiwon přigal byl / obětowal y giných pět / pět byl Hřiwon přigal / t. pět smyslůw od Boha wzal / gijmžto druhých pět zyskal / kdyžto ty smysly k swému spasení obracowal. A di obětowal / neb každý skutek dobrý dobře učiněný / gest k wzactná Obět Bohu. O tom di pismó Eklezy. w xxxv. kap. Obět spravedliwého wtučnuge Oltář / a wononě chutnosti gest w obezření naywysšyho. Swěcenina / t. Obět spravedliwá wzactná gest / a paměti geho nezapomene. Tuto trogi wěc tento Sluha mudře učinil.

¶ Nayprwě že přistaupil ku Panu sam / neposlal giného. Těz my máme učiniti chcemeli w radost geho wgiť / sami máme / skrze wjeru / naděi / a lásku / k němu se přiblížiti / a geho Tělo y Krew přigijmati. Jakož di Prorok w Zialtači: Wegdu k Oltářu Božímu k Bohu genž obweseluge mladost mau.

¶ Druhé Mistrost obětugčyho / neb dwogna sobnij dar Bohu na wracuge / a tak netoliko dluh oplacuge / ale y zysť přidawa.

¶ Třetij milost / gijžto dobře muož Cžlowěk wsseliky skutek Křesťanský učiniti / y wssyctni skutkowé w nj a od nj učiněný / od Boha saupossli. O tom di S. Jakub w j. kap. Každé danij naylepšy / a každý dar dokonalý z huory gest / sstupugčy od Otce swětlosti. A protož di S. Pawel w j. Epistole Korinth: wiiij. kap. Co máse gestto gšy ne wzal: A S. Jan Zlatoustý di: Wz dobroho Sluhu / ne yako chlubě se w swém důle / neb nečinj prwě zmínky o zyskawých Hřiwonach / ale o wzatých / a potom o zyskawých / aby wložal / že ne z své snažnosti / ani z své práce gest to / což gest dobyl / ale z daru toho / kterýž gest přigal. Ja koby řekl: Pane ne yakožto z mé snažnosti a práce / amž bych zagistě y malé spravedlnosti mohl učiniti / lečby twa milost byla semnu. Jakož onen prawil: Nelywje wssedch pracowal sem / ne ya ale milost Boží semnu. Protož di dále:

¶ A giných

¶ A giných pět zůstal jsem / jakoby řekl. Rozmnožilo se gest we mně / dobré / z milosti tvé / z vůle mé od tebe dané. Dale pak dji:

¶ Wece genu Pán geho. Pán geho / y wšeho Swěta / Pán geho milostiwý / genž geho stwořil / gey žiwý / gey kmij / gey odjwa / gey nvy-kaupil z wazby Diabelské swau Krwí / swau Smrti. Bopomozy sluho / dobrý / a wěrný / neb gsy nad málém byl wěrný. Tuto slusy wěděti / že to slowo / bopomozy / druhdy znamená weselý jakožto tuto / druhdy znamená posměch. O tom dji Prorok w Zialtáři: Rozslyřili gsau wsta swa na mne křic / bopomozy / bopomozy. Druhdy znamená pochte benstwí. O tom Prorok w Zialtáři. Negsau hned zahabeni křečij mně děj / bopomozy / bopomozy / druhdy znamená ponuknutí / nečij-kyte w sedcích swých / bopomozy / bopomozy. A protož tuto dji rado-šně sluze swému / bopomozy sluho dobrý a wěrný / genž wěrně a do-bře slaužíš / neb gsy na malé wěcy byl wěrný. Ueb wšech y časné wě-cy / y wšyč ni skutkové gsau welmi malý proti wěcným wěcem / a Ue-beště odplatě. Dale pak dji: Nad mnohem tě wstawím. O tom dji Pro-rok w Zialtáři: Kterak mnohé množstwí sladkosti tvé / Hospodine / které gsy skryl bogucým se tebe: Dale pak dji:

¶ Wegdi w radost Pána twého. Tu dji Swatý Jeroným: Což muož wíce dáno býti wěrnému sluze / nežli / aby byl s Pánem swým / a widěl radost Pána swého. O tom dji Pán Krystus w Euangelium Swatého Jana w xij. kap. Kdož mně posluhuje / mně následug / a kde yá jsem / tudij y sluha muog bude / a w xviij. kap. Chceš Uče / at kdež yá / y oni semuau byli / aby widěli oslawu mau / kterauž gsy mi dal / neb gsy mne milowal před ustanowením Swěta. Dale pak dji:

¶ Přistaupij pak y který dvě hřivně rozal byl. Ueb netoliko ti / gestto rozličnými dary gsauce obdařeni / gich gsau k swému y swých blíž-ních prospěchu požijwali / přistupuj k Panu Bohu / a od něho přij-gmau radost wěcnau. Ale také y ti / gestto gest gim malo puogčeno / tož-tím sobě y giným prospěch činij / tež odplaty dosáhna. A wece: Pane / dvě hřivně wydal gsy mi / totiž / wuoli a rozum. Ty giné dvě zůstal jsem / miluge dobré ze wšeho sedce / a znage prawdu / giným gij slowem y skutkem oznamuge. Dale pak dji:

¶ Wece genu Pán: Bopomozy sluho dobrý a wěrný / neb sy nad málém byl wěrný w tomto bůdném Swětě / nad mnohem tě wstawím / w wlasti Uebestě. Wstup do radosti Pána twého. Tuto slusy wěděti / kterakž koli gt gedna radost wšech swatých / w wlasti Uebestě wssat gedn wíce se raduge nežli druhý / wedlé swé pochopnosti / genž záležij na zaslaužení. A wšyč ni sau tak plný radosti / že wíce žadati nemohau. Toho příklad dáwagij Doktorowé / y ako když kdo naplnilby několiko Sudecúw malých y welikých / gednostagným pitím / tehdy wšyč ni gsui plni / u wssat gedn má wíce wína nežli druhý. Dale pak dji:

m ¶ Přistau-

*Ecce. Ser-
uatoris
nostri
philan-
thropia
ineffabi-
lem.*

Kázání na Den

Přistaupil pak / kterýž y gednu Hřivonu vzal byl / přistaupil na věrau jakožto Gidás. O němž dū w Euangelium Swatý Mathe w xvi. kap. A přistaupiw polýbil gest geho. Wece: Pane / wím že Cžl. wět twrdy gsy ty: Znesš kde gsy nesal / a zbýrašš kde gsy nerozšypal. Tu slusšy wědět / že Pan Krystus sege poznání prawdy w šdecých lidštych a rozšywa ctnosti / a milosti / děle každemu / yalž rači / a od těch žada požitku / nechť by darowé a milosti geho byli zmehani. Ale kterať gť toto prawda / což Euangelium dū: Znesš / kde gsy nesyl / a zbýrašš kde gsy nerozšypal aneb nerozšypal: Tu dū Gorra: Žie sege Bůh na Kázání zná most prawdy / a roztrusuge ctnosti na příkladu dobroty. Protož žne kde gest nesyl / kdyžto wůry w čas smrti bude chytiti od těch mŕti / gŕmžto wůra dána nebyla / jakožto od židuow a Pohaniow. A zbýra / kdež gest nerozšypal / neb w den Saudny Oworce ctnosti / od těch bude chytiti mŕti / gŕmžto gsau příkladowé dobroty / nebyli dani. Dale pak dū:

A boge se / t. dobře činiti. O té bázni dū Prorok w Zialtaři. Tu gsau trāsli se strachem / kdežto nebylo strachu. A ten strach pochazy od lenosti / a z nedauffaný pomocy Boží. O tom dū Salomau w xvi. kap. pitole. Leniwy dū / Lew gest na cestě / Lwice na chodbach. Dale dū:

Odfel sem / t. od tebe neproměnitelneho dobrého / wíce miluge marné dobré / a skrýl sem w zemi Hřivonu / t. rozum tebau dany pobřýl sem w žestých obchodech / w zemských žádostech a tělesných rozkoffech. Tuto dū S. Řehoř: Gsaut mnozy w Cýrkwi Swaté / gichžto ten to sluha Obraz drží / kterýžto lepššyho žiwota k cestam přisupiti se stra chugŕ / a wšak ležeti w sweho těla lenosti / nebogŕ se. A když se hřýšny / mi znamenagŕ / na cestypokanŕ wstaupiti nesiněgŕ / a ošlati w swych ne prawostech nestrachugŕ se. Gichžto podobenstwŕ Petr / gestťe we mlo bē swe postawenŕ / držuce kterýžto vzřew diw o Ryb množstwŕ / řekl: Wystup odemne Pane / neb Cžlowěk hřýšny sem. Uybřž znamenassli se hřýšným / musys Pana od sebe neodhaněti. Dale pak dū:

Gle teš masš což twého gest. Ueb rozum w libech zlych ostane / kteraťžkoli Dusse hřýchy zprzněna bude. A protož dū: Teš masš což twého gest. A odpowědel Pan geho / nebť on dobrým y zlým Panuge. Poněwadž we Gmēno geho / každé koleno býwa klaněno / Nebeských / Zemských / y Pekelných. Yalž pŕšše Swatý Pawel k Filipenským w ii. kap. A řekl gest gemu: Sluho newěrný a leniwy. Swatý Jan Zlatov stý prawŕ: Tento sluha kteraťžkoli gť Hřivony neztratil / wšak winen gť a hodě zatracenŕ / jakožto ten / kdož pro syti / symě wezma / w čas seŕŕ nesege / Panu swe / škodu včini / kteraťžkoli Semene gť neztratil. A pro tož ge / prorokuge a řka: Sluho neprawŕ / a leniwy. Neprawŕ / že Pana swe / dobrého křiwě winil. A leniwy / že Hřivonu geho netěžil / wědělš yaloby řekl: By byl newědel mē sprawedlnosti a wřutnosti / měššyby byl hřých mēl

Wědel gsy že žnu kdes nesegi/a zbýram kdes sem nerozsypal. Tu dý Gor-
ra: Jakoby řekl / pro odpustění pravdy a ctnosti soudím y také jiné/
gýmžto gsem nečázal/aniž příklad dobrého skutku wydal gsem. A pro-
tož mnohým wíce tě/gemuž gsem Hřiwu známosti mé k těžení poru-
čil. A Swatý Jeroným dý: Proč takové myšlení tobě nepřivedlo
bázně/poněwadž w něm gsy poznal/že yá swého snažně gi od tebe požá-
dám: Swatý Jan Zlatovrstý praví o zlosti hříšných / kterážto ani
strachem budaucyho Sandu promění se. Neb kterýžto měl stříh hřích
proste wyznáwati/a Pána pokorně prosyti/aby ho vřetil/ten pak neto-
liko hříchu newyznáwá / ale wymlanwá / a Pána newinného winí/a
tak trognásobně hřešý.

¶ Prvé w tom že zhřešýl.

¶ Druhé/že hřích wymlauwal.

¶ A třetí že Pána bezpráwně haněl.

¶ A protož wěda Prorok kterak zlé gest hříchuow wymlauwání
dý: Nepochyľug sedce mého w slowa zlosti k wymlauwání wymluw
w hříšných. Protož powěz sluh nepravý a lžiwoy/kterak žne/kdes ne-
sál: Nebo kdo z Lidů gest/aneb z Židuw/aneb z Pohanuw / gehožby
bosti neozdobil duchowními smysly: Komu gest nedal znání dobrého
y zlého: Komu gť nedal mocy vtýkati zlého/a chytiti dobré chceli: Dá-
le pak dý:

¶ Protož měl sy poručiti Peníze mé/to gest řeč mau / aneb Zákon
mnog/aneb rozum twuog/Penězoměncuom / totiž posluchačím/aneb
dobrým činuom. A yá přigda/k Sandu poslednjmu / kdes to odplatím
každemu/podlé skutkuow geho/wzalbych což mého gest/totíž/tě/ y což-
by vtěžil/ s Lichwau/neb tot gest Lichwa Duchowní milosti Boží ne-
prádniti / ale prospěch gš sobě y giným včiniti. A protož dý Swatý
Pavel w ij. Epistole Korinth: w ij. kap. Napomínáme wás Břa-
tři/abyyste nadarmo milosti Boží nepřigímali. O tom w Přířlowu
w xij. kap. Puogčuge Hospodinu kdes se smiluge nad chudým. Swa-
žehoř dý: Bratři wažte snažně / že Lichwa bude mi od wás požá-
daná/w Lichwě zagistě/y Peníze nedáni býwagų wzati/proto že z při-
gatých slowa Božího Peněz Lichwu dlužni gšme platiti. Abyyste pečo-
wali z toho/co slyšýte také y giným rozuměti/gųchžto neslyšýte. Dá-
le pak dý:

¶ Protož wezměte od něho Hřiwu/a dayte tomu kdes má deset
Hřiwu/t. dar gemu daný přirozeného rozumu/aneb známosti Božské
ho Zákona. Wezměte/totíž/dopauštíjm aby wzato bylo/ neb často pro
hřích odgato býwá poznání pravdy/aneb rozum přisina swatého/ neb
zlost oslepuge rozum. Jakož di Pšimo w Knihách Múdrosti w ij. kap.
Ti gšau myslili/a blandili gšau/neb gest oslepila ge zlost gich. A dayte to-
m ij m

Kázání na Den

inu/ kdož má beset Hřivou/ t. tomu/ kdož plný mě Desatero přikázání.
 Ale mohlby někdo říci/ proč gest neřikal tomu dáti/ gesto měl čtyry Hřiv-
 wny? A tomu odpowída Swatý Řehoř. Sie škrze pět Hřivou/
 znamená se zewnitřní poznání/ podle pěti smysluow. Ale škrze dvě
 Hřivné znamená se/ rozum a činění. A protož tomu dána gest Hřiv-
 na/ kdož byl wětšyho zaslaužení. Neb dar Boží dáwan býwa podle
 pochopnosti každého. A protož často se přihodí/ že za Petrowo polep-
 šení bude prosba obecná/ a wšak to Pawlowi nepřiměřenému wíce
 prospěwa/ než Petrovi. Dale pak dy:

¶ Protož každému magičymu/ totiž lásky/ anebo zaslaužení/ dáno
 bude t. přispoření mandrošti/ anebo odplaty/ a hognost bude mýti/ aneb
 ozbožení/ neb každému bude nad zaslaužení odplaceno. Ale tomu/ kdož
 nemá t. lásky/ aneb zaslaužení. A co zdá se by měl/ t. rozum anebo do-
 brý činow/ bez milosti odgato bude od něho/ neb ti gemu k spasení nepro-
 spějwagí. A tak dy Swatý Řehoř: Kdož koli lásky nemá/ tak y dary/
 kteréžby wzal ztratí. Dale dy Euangelium:

¶ A nevítečného sluhu/ gesto ani sobě/ ani blížným wžitečen byl/
 wywrzte/ totiž/ z počtu y odplaty dobrých/. Neb zlij od dobrých budau
 odlaučení/ yakožto Kozlowé od Owcy. Yakož píše Swatý Mathi
 w prv. kapitole. Dale dy: W temnosti zewnitřní/ kdežto bude zbawe-
 ní widění Božího na wěky. A toť bude wšech zatlaceníw naywě-
 šší Muka. Swatý Řehoř dy: Wnitřní tmy sau slepota mysli/ Ze-
 wnitřní slepota/ glau slepota wěčného zatlacení. Tut bude pláč/ to-
 tiž/ žalost weliká/ a škréhoř zubow/ pro bolest náramně přílišnu.
 A tak za weselí hrůšněmu bude pláč wěčný/ a za odplatu a za točání
 časné wěčné bolesti. Protož prosmež Pána našeho Gezu Krysta/ at
 nám dá swu pomoc/ abychom wnitřních y zewnitřních smyslů
 tak k geho chwale y k swému/ y k swých Blížných prospěchu po-
 žijwali/ abychom hodni byli s wěrnými geho sluhami w gñ-
 ti do radosti geho/ w nižto žiw gest a Kraluge s Ot-
 cem y s Duchem Swatým na wěky wěnow.

A M E N.

**Na Den Swaté Alžběty Euan-
 gelium Swatého Lukasse w Ge-
 denmecené Kapitole.**

W Len